

Državni izpitni center

P 1 4 1 S 3 0 1 1 3

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

ZDRAVSTVENA NEGA

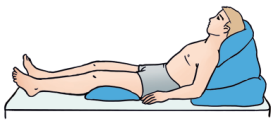
NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Sreda, 11. junij 2014

POKLICNA MATURA

Moderirana različica

IZPITNA POLA 1

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1	1	♦ B	
2	1	♦ D	
3	1	♦ C	
4	1	♦ B	
5	1	♦ A	
6	1	♦ B	
7	1	♦ D	
8	1	♦ B	
9	1	♦ C	
10	1	♦ A	
11	1	♦ D	
12	1	♦ B 	
13	1	♦ 2, 4, 1, 3	Za pravilno zaporedje 1 točka.
14	1	♦ 3, 4, 1, 2	Za pravilno zaporedje 1 točka.
15	1	♦ 4, 2, 1, 3	Za pravilno zaporedje 1 točka.
16	1	♦ 3, 1, 4, 2	Za pravilno zaporedje 1 točka.
17	1	♦ 2, 3, 1, 4	Za pravilno zaporedje 1 točka.
18	1	♦ 4, 1, 3, 2	Za pravilno zaporedje 1 točka.
19	1	♦ 2, 3, 1, 4	Za pravilno zaporedje 1 točka.
20	1	♦ 1, 3, 2	Za pravilno zaporedje 1 točka.
21	1	ena od: ♦ Je težko dihanje, ki nastane med ležanjem in izgine, če se pacient usede ali vstane iz postelje. ♦ Je težko dihanje med ležanjem.	Za smiselno razlago 1 točka.
22	1	tri od: ♦ rokavice ♦ kirurška maska/maska ♦ predpasnik PVC/predpasnik ♦ zaščitni plašč/plašč ♦ zaščitna halja	Za tri pravilne rešitve 1 točka.
23	2	pet od: ♦ poslabšano razpoloženje ♦ zmanjšana energija in manjša dejavnost ♦ zmanjšano veselje ♦ manjše zanimanje ♦ zmanjšana zbranost ♦ huda utrujenost ♦ nespečnost ♦ zmanjšan apetit ♦ povečan apetit ♦ izguba apetita ♦ občutki krivde ♦ nemir ♦ zmanjšan libido ♦ samomorilne misli ♦ hujšanje	Za pet ali štiri pravilne rešitve 2 točki, za tri 1 točka. Upoštevamo vsako strokovno pravilno rešitev.

		<ul style="list-style-type: none"> ♦ telesni znaki bolezni: bolečine v trebuhu, bolečine v mišicah in po telesu, glavobol, migrena ♦ odtujitev, umik iz okolja ♦ zaprtost vase ♦ pomanjkljiva skrb za osebno higieno in urejenost ... 	
24	1	<p>ena od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Asepsa ali brezkužnost je stanje popolne odsotnosti vseh oblik mikroorganizmov in spor v nekem okolju in času. ♦ Asepsa je stanje brez prisotnosti mikroorganizmov. 	Upoštevamo vsako strokovno pravilno rešitev.
25	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ S tehtanjem otroka pred in po dojenju (pod enakimi pogoji). 	Upoštevamo vsako strokovno pravilno rešitev.
26	2	<p>pet od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ dojenje ♦ uporaba oralne rehidracijske raztopine ♦ ustrezna hidracija – zadosten vnos tekočine ♦ infuzija po zdravnikovem naročilu ♦ tehtanje dojenčka ♦ anogenitalna nega in nega kože v genitalnem predelu ♦ opazovanje izločkov ♦ odvzem blata za preiskave ♦ merjenje vitalnih funkcij ... 	<p>Za pet pravilnih rešitev 2 točki, za štiri 1 točka.</p> <p>Upoštevamo vsako strokovno pravilno rešitev.</p>
27	2	<p>pet od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Sterilni set odlagamo na čisto in razkuženo delovno površino. ♦ Preverimo, ali je ovojnina sterilnega seta suha in nepoškodovana. ♦ Preverimo rok trajanja sterilnosti seta in spremembo barve kemijskega indikatorja. ♦ Pred odpiranjem sterilnega seta si umijemo in razkužimo roke. ♦ Sterilni set odpremo tako, da se dotikamo samo zavihkov oziroma robov. ♦ Nesterilni so robovi ovojnine in robovi sterilne površine. ♦ Pri uporabi sterilnega seta upoštevamo standardizirano aseptično tehniko nedotikanja ... 	<p>Za pet ali štiri pravilne rešitve 2 točki, za tri 1 točka.</p> <p>Upoštevamo vsako strokovno pravilno rešitev.</p>

Skupno število točk IP 1: 30

IZPITNA POLA 2

1. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1.1	1	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ slabo prežvečena hrana ♦ strah, napetost ♦ črevesne okužbe ♦ vnetna obolenja črevesja ♦ preobčutljivost na sestavine živil ♦ sindrom malabsorpcije (na primer celiakija) ♦ stranski učinki nekaterih zdravil ... 	Za tri pravilne rešitve 1 točka. Upoštevamo vsako strokovno pravilno rešitev.
1.2	2	štiri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Pacient naj zaužije dovolj tekočine, to je najmanj 3000 ml dnevno (per os, i. v. – infuzija). ♦ Po zdravnikovem naročilu nadomeščamo elektrolite. ♦ Pacient naj uživa lahko prebavljivo hrano, razporejeno na manjše obroke, večkrat na dan. ♦ Merimo bilanco tekočin. ♦ Tehtamo pacienta ... 	Za štiri ali tri pravilne rešitve 2 točki, za dve 1 točka. Upoštevamo vsako strokovno pravilno rešitev.
1.3	1	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ osebna higiena pacienta – umivanje rok ♦ anogenitalna nega ♦ negujemo kožo v anogenitalnem predelu da je čista in suha, zaščitimo jo s kremo ♦ opazujemo napetost kože in druge znake dehidracije ... 	Za tri ali dve pravilni rešitvi 1 točka. Upoštevamo vsako strokovno pravilno rešitev.
Skupaj	4		

2. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.1	2	štiri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ zgodnje vstajanje ♦ povijanje nog z elastičnim povojem ali uporaba kompresijskih nogavic ♦ gibanje ♦ antikoagulantna terapija po zdravnikovem naročilu ♦ izvajanje vaj za noge ♦ varovalna prehrana (manj maščob in holesterola) ♦ opuščanje dolge stoje ali dolgega sedenja ♦ izogibanje kopanju v vroči vodi, sončenju, savni in nošenju oprijetih oblačil ♦ odsvetuje se uživanje hormonske kontracepcije in uspaval ♦ opustitev razvad (prekomerno pitje alkohola, kajenje) ... 	Za štiri pravilne rešitve 2 točki, za tri 1 točka. Upoštevamo vsako strokovno pravilno rešitev.
2.2	1	♦ pljučna embolija	
Skupaj	3		

3. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.1	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Pacient z besedami pove, kje in kako ga boli. ♦ Sliši se jokanje, stokanje, vpitje. ♦ Spremenijo se višina, ton in jakost glasu ... 	Upoštevamo vsako strokovno pravilno rešitev.
3.2	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Spremenjena je mimika obraza. ♦ Pacientov izraz obraza je trpeč. ♦ Spremenjena je drža telesa. ♦ Lahko je ovirano gibanje. ♦ Lahko so izražene čustvene spremembe, ki se pri bolečini kažejo kot razdražljivost, jeza, obup, tesnoba (anksioznost), depresija, zmanjšana potrpežljivost. ♦ Opuščajo se socialni stiki. ♦ Spremenjene so vitalne funkcije: tahikardija, tahipneja, hipertenzija. ♦ Značilno je potenje, razširjene zenice ... 	Za štiri ali tri pravilne rešitve 2 točki, za dve 1 točka. Upoštevamo vsako strokovno pravilno rešitev.
3.3	2	pet od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ pacientovo izražanje bolečine ♦ lastnosti bolečine ♦ mesto bolečine ♦ intenziteta (jakost) ♦ trajanje bolečine ♦ čas, kdaj se bolečina pojavi (po obroku, v ležečem položaju, ponoči, ob toploti, hladu, gibanju ...) in kaj jo ublaži (na primer topli ovoj, ustrezen položaj ...) ♦ spremembe vitalnih funkcij (tahikardija, tahipneja, hipertenzija) ♦ kaj bolečino poslabša in kaj jo omili ♦ vpliv bolečine na opravljanje vsakodnevnih življenjskih aktivnosti ♦ spremljajoče težave, kot sta nespečnost in pomanjkanje apetita ♦ pacientovo stanje zavesti in čustvene spremembe ♦ vpliv bolečine na kakovost življenja ... 	Za pet pravilnih rešitev 2 točki, za štiri 1 točka. Upoštevamo vsako strokovno pravilno rešitev.
Skupaj	5		

4. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4.1	1	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ padec na hrbet ♦ padec na glavo ♦ padec na zadnjico ♦ padec na noge ♦ močan udarec v glavo ♦ močan udarec neposredno v hrbtenico ♦ nenadni močni sunki glave ♦ prometna nesreča ♦ padec z višine ... 	Za tri pravilne rešitve 1 točka. Glede na zastavljeno vprašanje se upoštevajo vzroki in/ali znaki poškodbe hrbtenice.
4.2	2	pet od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ močna bolečina v predelu poškodbe ♦ mogoča je oteklina, podplutba ♦ deformacija ♦ pri poškodbi vratne hrbtenice poškodovanec drži glavo postrani, vrat je trd ♦ zmanjšana gibljivost ♦ napetost oziroma krč (spazem) mišic poškodovanega predela ♦ slabša občutljivost, mravljinčenje v okončinah (parestezije) ♦ ohromelost pod mestom poškodbe ♦ motnje v delovanju sfinktrov za blato in urin (inkontinenca) ... 	Za pet ali štiri pravilne rešitve 2 točki, za tri 1 točka.
4.3	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Poskrbimo za varnost. ♦ Ocenimo stanje poškodovanca. ♦ Kadar poškodovanec ni v življenjski nevarnosti, ga ne premikamo. ♦ Pokličemo 112. ♦ Najprej imobiliziramo vrat (vratni del hrbtenice). ♦ Pravilno premikamo – najmanj 4 osebe, ne upogibamo, ne vlečemo, ne delamo sunkovitih gibov. Ne smemo upogibati v pasu in v vratu. ♦ Imobilizacija mora biti na trdi, ravni podlagi (zajemalna nosila ali ravna deska, ki mora biti večja od poškodovanca in prekrita z odejo) in s trikotnimi rutami ali pasovi tako, da se poškodovanec ne more premikati. ♦ Prevoz v bolnišnico je vedno z reševalnim vozilom. ♦ Poškodovanca pomirimo, ga opazujemo in merimo vitalne funkcije do prihoda reševalcev. ♦ Nezavestnega poškodovanca s poškodbo hrbtenice najprej imobiliziramo in nato obrnemo na bok ... 	Za pet pravilnih rešitev 2 točki, za štiri ali tri 1 točka.
Skupaj	5		

5. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5.1	2	pet od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ nenadna mišična oslabeledost, odrevenelost, omrtvičenost ali mravljinčenje ♦ delna ohromelost (hemipareza) ali popolna ohromelost (hemiplegija) ♦ delna ali popolna ohromelost polovice obraza (npr. asimetrija obraznih potez s spuščnim ustnim kotom, nezmožnost zapiranja veke, asimetrija pri nasmehu) ♦ otežen govor in/ali razumevanje ♦ motnje pisanja in računanja ♦ težave z vidom: dvojni vid, zmanjšano vidno polje, redkeje popolna slepota ♦ izguba sluha ♦ izguba ravnotežja in motnje koordinacije (zanašanje pri hoji) ♦ težave pri požiranju ♦ težave pri zadrževanju urina in blata (inkontinenca) ♦ nezavest ♦ močan glavobol ... 	Za pet pravilnih rešitev 2 točki, za štiri 1 točka.
5.2	1	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Zagotoviti moramo prijetno in umirjeno okolje. ♦ Odstranimo moteče dejavnike, zlasti hrup in močno svetlobo. ♦ Poskrbimo, da je soba čista, prezračena in prijetna. ♦ V sobi naj bo blaga svetloba. ♦ Poskrbimo za osebno higieno pacienta pred spanjem ... 	Za tri pravilne rešitve 1 točka. Upoštevamo vsako strokovno pravilno rešitev.
5.3	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Smer umivanja je od zdrave k hromi strani. ♦ Od desne proti levi. 	
5.4	1	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Pri oblačenju najprej oblečemo prizadeto (levo) okončino in nato zdravo (desno okončino). ♦ Pri slačenju najprej slečemo zdravo (desno) okončino, nato prizadeto levo okončino) ... 	Za dve pravilni rešitvi 1 točka. Upoštevamo vsako strokovno pravilno rešitev.
Skupaj	5		

6. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
6.1	1	♦ vnetje slepiča	
6.2	2	štiri od: ♦ pri nenadni spremembi vitalnih znakov ♦ pri težavah z dihanjem ♦ nemiru ♦ potenju ♦ motnjah zavesti ♦ močnih bolečinah ♦ močnejših krvavitvah iz ran ali drenaž ♦ zmanjšanem izločanju urina ...	Za štiri pravilne rešitve 2 točki, za tri 1 točka.
Skupaj	3		

7. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
7.1	1	tri od: ♦ dispneja ♦ kašelj ♦ izcedek iz nosu ♦ stridor – piskajoče dihanje ♦ tahipneja ♦ hropenje ♦ kihanje ♦ weezing ♦ cianoza ♦ hipoksija ♦ povišana telesna temperatura ...	Za tri pravilne rešitve 1 točka.
7.2	2	pet od: ♦ Opazujemo in merimo vitalne znake, predvsem dihanje in telesno temperaturo. ♦ Vse postopke za olajšanje dihanja izvajamo umirjeno in otroka ne puščamo samega. ♦ Otroka namestimo v pravilen položaj, tako da mu dvignemo vzglavje, položaj mu večkrat menjamo, po zdravnikovem naročilu in s sodelovanjem fizioterapevta izdelamo načrt položajev (npr. drenažni položaj). ♦ Uredimo primerno mikroklimo v prostoru, tako da je temperatura zraka okoli 20 °C, vlažnost zraka pa do 80 %. Za doseganje vlažnosti v sobi uporabljamo vlažilce zraka in sobo večkrat prezračimo. ♦ Odstranjujemo sluz iz dihalnih poti (pri dojenčku z vlažnimi svaljki vate ali z aspiratorjem). ♦ Izvajamo aspiracijo zgornjih dihalnih poti (najpogosteje po inhalacijah, ko se sluz zmehta, in pred hranjenjem, da otrok lažje pije, in pred spanjem). ♦ Izkašljevanje omilimo s pestovanjem in pitjem tekočine. ♦ Opazujemo in dokumentiramo kašelj. ♦ Vlažimo mu nosno sluznico s kapljicami fiziološke raztopine.	Za pet pravilnih rešitev 2 točki, za štiri 1 točka.

		<ul style="list-style-type: none"> ♦ Izvajamo inhalacije s fiziološko raztopino in zdravili, ki jih predpiše zdravnik. ♦ Po zdravnikovem naročilu dovajamo kisik. ♦ Sodelujemo pri respiratorni fizioterapiji ... 	
7.3	2	<p>pet od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Povišano telesno temperaturo znižujemo z naravnimi (fizikalnimi) ukrepi: obkladki, ovitki (mlačna voda), mlačna kopel, prhanje z mlačno vodo, uporaba hladilnih pripomočkov, in z umetnimi (farmakološkimi) načini: antipiretik po zdravnikovem naročilu. ♦ Otroku s povišano telesno temperaturo ponudimo več tekočine (mlačni napitki, kot so šipkov čaj z limono, bezgov čaj, voda, sadni sok itd.). ♦ Skrbno vodimo bilanco tekočin. Če otrok ne more popiti dovolj, po zdravnikovem naročilu dobi tekočino parenteralno. ♦ Dajemo mu lahko prehrano z vitamini (jogurt, sadje), večkrat po malo. ♦ Otroku naj bo lahko oblečen. Ob znojenju oblačila pogosto menjamo. ♦ V prostoru naj bo primerna mikroklima (temperatura okolja naj bo okrog 20 °C, mir v sobi, morda zatemnjena soba). ♦ Otroku naj počiva v postelji in ga le lahko pokrijemo. ♦ Pogosto izvajamo osebno higieno, nego ust in ustnic. ♦ Opazujemo otroka (zavest, dihanje, razpoloženje, splošno počutje, žeja, apetit, diureza, reakcija na metode zniževanja povišane telesne temperature). ♦ Merimo vitalne znake (s pogostejšim merjenjem telesne temperature), po potrebi SpO₂, bilanca tekočin. ♦ V negovalne postopke pritegnemo starše in jih po potrebi poučimo o ukrepih pri vročinskih krčih ... 	Za pet pravilnih rešitev 2 točki, za štiri 1 točka.
Skupaj	5		

Skupno število točk IP 2: 30